

Prenumerata.

We Lwowie: p. rocznie 14 zł. 40 ct. półrocznie 3 zł. 60 ct. miesięcznie 1 zł. 20 ct. półmiesięcznie 60 ct. Za odosłanie do domu miesięcznie 20 ct.

Na prowincji: rocznie 19 zł. 20 ct. półrocznie 9 zł. 60 ct. kwartalnie 4 zł. 80 ct. miesięcznie 1 zł. 60 ct. za półmiesiąca 80 ct.

Za granicą: Dopłaca się miesięcznie 1 zł. do cen miejscowych.

Prenumeratę przyjmuje się tylko od 1. i 15. każdego miesiąca. Numer kosztuje 6 ct.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie także w Niedziele i Święta o godzinie 8. rano.

Administracja, Expedycja i Biuro Redakcji, przy ulicy Akademickiej 1. 3.

Ogłoszenia.

Od objętości wiersza petytowego pięciolatowego 6 cent.

Reklamy w rubryce „Nadesłane” 20 ct. od wiersza.

Jedno ogłoszenie drobne do 6 wierszy 20 ct.

Dołączenia do Kurjera (Prospekta, cyrkularze etc.) przyjmuje się za cenę 1 zł. od 100 egz. dla zamiejscowych a 50 ct. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

Rekopisów Redakcja nie zwraca.

Listy reklamacyjne nieopieczętowane nie podlegają opłacie.

Dziś: Filipa N.

Niedziela. Jana pap.
Poniedziałek. Wilhelma.

Wtorek. Maksyma pror.
Środa. Feliksa p. Emilji.
Czwartek. Petroneli p. Grotusa.
Piątek. Nikodema.

Kalendarz myśliwski.
Wolno polować na: Cietrzewie i Głuszcze.

Wschód Słońca o 4 godz. 19 minut.
Zachód Słońca o 7 godz. 35 minut.
Długość dnia 15. godz. 16 minut.
Barometr niernochomy.

Z TEKI NIECZUI.

Rzecz dzieje się w niebie. Osoby: Ignacy Potocki, Jan Śniadecki, Joachim Lelewel, Adam Mickiewicz, Niemcewicz, Jędrzej Śniadecki, ks. biskup Woroniec, kasztelan Węzyk etc. Rozmowa toczy się o genezie stronnictwa Stańczyków. Zabiera głos Ignacy Potocki i mówi:

— „Kiedy w drugiej połowie roku 1865 hr. R. Beleredi został ministrem stanu, objął on władzę na podstawie, przez monarchę przyjętej, zadowolnienia życzeń wszystkich narodowości, składających Rzeszę Rakuską, a to w tej mierze, w jakiej dozwoli konieczność utrzymania silnego rządu centralnego monarchji. Rozpoczęto układy z Węgrami, a jakkolwiek ta sprawa, napotkawszy na wielkie trudności, nie zostawiła prawie ani chwili czasu do zajęcia się innemi narodowościami, otworzono bez zwłoki wrota do porozumienia się z Polakami. Uwolniono wszystkich więźniów politycznych, dano amnestję wszystkim wygnancom, oswobodzono dzienniki *via facti* od cenzury, a tym sposobem wzbudzo ufnosć w naszych rodakach. Wówczas wielu Polaków zbliżyło się do Belerediego, aby porozumienie ułatwić. Jednakże sprawa ta, którą jak wszystkie inne, sam dwór miał rozstrzygnąć w zasadzie, nie została postawiona tak jak sprawa węgierska, gdzie chodziło o ilość albo doniosłość ustępstw i swobód, tylko została postawiona przedewszystkiem w zasadzie, a to w ten sens: czy można zaufać Polakom? Otoż ta kwestja zasadnicza została wówczas rozstrzygnięta za wpływem całkiem innych ludzi, a nie Stańczyków, których jeszcze wtedy nie było. Toż i przy układach o szczegółowe ustępstwa także ich nie było...

(Tu Ignacy Potocki opowiada dalej jak przyszło do tego, że Gołuchowski został namiestnikiem; jakie znakomity ten mąż stanu złożył wtedy dowody odwagi, nieugiętego charakteru, traf-

nego pojmowania ducha narodu i poświęcenia swej osobistej ambicji; jak ojcowie Stańczyków, bo właściwych Stańczyków wtedy jeszcze nie było, zajmowali się knowaniem intryg przeciw nominacji Gołuchowskiego, i jak w końcu pomimo ich zabiegów został Gołuchowski namiestnikiem Galicji; — i mówi Ignacy Potocki tak dalej:)

— „Wśród takich okoliczności zostały nadane i zaprowadzone autonomiczne rządy w Galicji. Tam Stańczyków nie było, a jeśli widać coś podobnego, to chyba tylko ich protoplastów, jako wstrętne czynią praktyki w Wiedniu dla swojej prywaty, a bez żadnego względu na dobro narodu. Być może, że już istnieli wtenczas w literaturze, ale o tem ty, panie Joachimie, prędzej coś znajdziesz w twoim raptularzu, niżeli ja w mojej głowie“.

(Wezwany Lelewel zabiera głos i opowiada jak powstał *Czas* a następnie *Przegląd Polski*, przebiega pokrótce rozmaite fazy, przez które te pisma przechodziły i wybitniejsze ich artykuły, i w końcu podaje taką charakterystykę Stańczyków:)

— „Materjaliści najędźniejszego, lecz zarazem najzuchwalszego gatunku, wiążą się oni ze sobą i wywieszają sztandary głośno brzmiających, częstokroć nawet pobożnym pokostem powleczonej teoryj, lecz tylko na to, ażeby uspić sumienie publiczne, opanować ster społeczeństwa, nupstrzyć się godnościami i tytułami, wyłowić dla siebie intratne urzędy i synekury i wypaść się tłustym chlebem bez względu na to, że go zgłodniały kraj płaci ostatnim groszem. Przybierając postawę mężów stanu i mędrców narodu, w gruncie rzeczy są to ludzie oderwani od pnia społeczeństwa, bez żadnych zasad i przekonań, nabożni w słowach lecz nie pobożni w uczynkach, rzekomo stronnicy władzy, ale w istocie filary przemocy, utrzymujący się przy wpływach nie szacunkiem publicznym, ale intrygami i terroryzmem, achatesy możnych, siepacze gubernatorów, lokaje panujących, w innych krajach tylko drapieżne zwierzęta, u nas — hyeny, żywiące się trupami na narodowym ementarzu. Jako materja-

liści, na jednej leżą ławie z komunistami: jedni i drudzy zapawili się ojczyzny — i tylko ta jest pomiędzy obydwojma różnica, że kiedy ci po cudzą własność sięgają rewolwerami i dynamitem, tamci ją wyskubują powolnie kłamstwem, podstępem i intrygami.“

(Tu znowu zabiera głos Ignacy Potocki i szkicuje działalność Stańczyków za rządów Gołuchowskiego, opisuje, jak przeciw niemu ciągle agitowali i jak w końcu wystąpili już jako zorganizowane stronnictwo, kiedy on ustąpił.)

— „Ustąpienie Gołuchowskiego stało się hasłem do wyjścia Stańczyków na scenę publiczną — a ponieważ nie mieli oni ani dosyć osobistego znaczenia, ani poważnych zasług, aby mogli zwrócić na siebie uwagę w Wiedniu, więc wystąpili z paszkwilem wrzekomo na rewolucjonistów, lecz w gruncie rzeczy na patriotów, a przeto na dziejową tradycję polską. Tym środkiem zamierzali pozyskać zaufanie rządu i dworu, bo innych wówczas nie mieli. Jest to środek najniebezpieczniejszy, bo wykluczający godność obywatelską, a zatem niemogący nigdy uzyskać sankeji narodu. Wszelako, lubo takim środkiem zyskuje się nawet u rządów najabsolutniejszych zaufanie, ograniczone tylko do usług podrzędnych, bo ważne narodowe sprawy powierzają nawet i takie rządy tylko ludziom, mającym zaufanie narodu; jest bardzo prawdopodobnem, że i tym środkiem zamierzony przez siebie cel fakcyjny osiągną. Bo gdzież i kiedy był pan taki na świecie, któryby powie: „Ach kochany lokaju, nie płaszcz się tak przedemną, nie pełzaj na brzuchu i nie potwarzaj twoich współbraci, bo ja może kiedyś będę cię potrzebował do spraw wyższego rzędu, a przeto nie chcę, abyś się zużył zawczasu.“ Pan bierze każdego sługę takim, jakim mu się przedstawia i używa go do tych posług, do jakich sam się nastęrcza.“

(Tu rozmowa przeszła na inny temat, mianowicie poczęto mówić o charakterystycznych cechach społeczności krakowskiej.)

KURJEREK TYGODNIOWY.

(O sztydłach co gola i brzytwie, która golić nie chciała. — Primadony milczenia. — Niepojawiający się *Kurjerek tygodniowy* i nie wykładający profesorowie. — O nie majowym maju i oficjalnej piosnce wróblów. — Interpelacja do dyrekcji ruchu kolei Karola-Ludwika. — Redakcja, której uszów w domu zostać nie można. — Agitacje wyborcze. — Większa kłątwa *Narodówki* i konfiskatu Kurjera. — Sienlanka pod chmurnym niebem)

Są ludzie na świecie, którym i sztydła gola i — są inni, którym nawet i brzytwy golić nie chcą! Do tych ostatnich należą ja widocznie. — Dokoła mnie, na lewo, na prawo, z tyłu, z przodu, nad Pełtwią, nad Wisłą zarabiają dziennikarze milcząc pieniędzy jak lodu. Ten, jak słychać, wziął za milczenie pięćset guldenów, ów tysiąc pięćset, tamten znów dziesięć tysięcy. Tenorowie i sopranistki nie biorą dziś za śpiew swój tyle, ile w tych czasach bierze pierwszy lepszy gryziopórka za milczenie; — mowa bowiem jest obecnie rzeczywiście tem, czem ją nazywają Arabowie, to jest srebrem tylko, podczas gdy milczenie stało się istotnie złotem, i sam nawet lord Bajron, któremu jak wiadomo płacono gwineję od wiersza, nie zarabiał podobno za swą pracę tyle, ile dziś biorą primadony milczenia za swe nienapisane artykuły...

Widząc co się około mnie dzieje, postanowiłem także skorzystać z tej „złotej“ dziennikarskiej ery, i nie napisałem zeszłej soboty mego zwykłego *Tygodniowego Kurjera*. Atoli patrzcie Państwo co za niesłuszność! Wydawca mój nie chciał mi zapłacić za nienapisany artykuł, jakkolwiek przysiędz mogę, że milczałem równie dźwięcznym basem jak nasza *Mere Michel*. lub jak podwawelska primadona milczenia. Niechajże mi teraz kto powie, że jest jeszcze sprawiedliwość na świecie!

Nie osiągnawszy pieniężnego zysku, sądziłem, że mi się mój nienapisany artykuł sławą przynajmniej wypłacić powinien; — przypuszczałem bowiem, że wynalazek *Kurjera tygodniowego*, nie pojawiającego się przez cały tydzień jest rzeczą nową, i powinienby mi drogę utorować do nieśmiertelności. Aliści i tutaj doznałem zawodu, i pokazuje się, że jedyna może sposobność nieśmiertelnienia mego nazwiska, ominęła mnie tym razem. Wydawca mój zapewnił mnie, że nie wychodzący *Kurjerek tygodniowy* jest tylko plagiatem nie wykładającego profesora, nie piszącego literata, i nie majowego maju, które to rzeczy są już od dawna wynalezione i dobrze znane w Galicji.

Co się tyczy tegorocznego maju, ten istotnie opiera prawa swoje chyba tylko na sławie dawnych majów, swych przez poetów tylekroć opie-

wanych antenatów, jeżeli w ogóle rości sobie jakieś prawa, ażeby go majem uznawali, — w rzeczywistości bowiem nie zasługują on wcale na nasze wotum zaufania. Słońce skryło się gdzieś za chmurami i nie świeci nam wcale, tak jakby wzięło za to łapówkę od jakiejś piekielnej potęgi, której chodzi o to, ażeby ciemno było na świecie. Zaden ożywczy promień nie przedziera ołowianego całunu obłoków; — wiatry wieją, deszcz pada, i tylko wróble na dachach ćwierkają oficjalną pochwałę wiosny, która w tym roku, tak jak nasza cis-lajtacka złota era, nie jest u nas wcale znaną z pobytu ni nazwiska. Nie dałbym grosza za to, czy wróble te nie umoczyły przypadkiem również dzioba w jakiej niebieskiej Chabrusic? Nie byłoby w tem zresztą nic dziwnego; — stworzenia te bowiem są jak wiadomo z natury już rewolwerowcami, i nie udają „Skargów we fraku“ ani też nie roszczą sobie praw żadnych do „moralnego rządu“ w narodzie!

Interpelację moją do maja zapisałem tu z kronikarskiego obowiązku jedynie, nie wierząc bynajmniej w jej skuteczność. Spowodowała mnie do tego prośba urzędników kolei Karola Ludwika, którzy się do mnie udali o protekcję. Panom tym chodzi o to, aby Towarzystwo ochrony zwierząt wydelegowało komisję, któraby zaopatrzywszy się w dobry termometr, przemierzyła temperaturę niektórych biór i nakłoniła prześwietną dyre-

KRONIKA.

Z życia towarzyskiego. Donoszą nam, że p. Kozicki z Podola ożenił się z p. Gradowską, obywatelką z Podola rosyjskiego.

— P. Seweryn Korytko z Podola, zaręczył się z pną hrabianką Rostworowską, wnuczką JE. pana Pawła Popiela.

Pan Waclaw Dąbrowski, wybrany przez Radę miejską prezydentem miasta Lwowa, został w wyborze tym przez cesarza zatwierdzony.

Królem kurkowym tutejszego towarzystwa strzeleckiego miejskiego na rok bieżący, obwołany został na podstawie najlepszego strzału p. Leopold Schimsler, kamieniarz.

Ostatnie zgromadzenie tygodniowe towarzystwa politechnicznego odbędzie się dzisiaj o godzinie 6 wieczorem, w sali rysunkowej miejskiego muzeum przemysłowego w ratuszu. Na porządku dziennym wykład p. Strzelbickiego: „O urządzeniu i użyciu masek bezpieczeństwa podczas pożarów w kopalniach“.

Bilety na przedstawienie poniedziałkowe, z którego dochód przeznaczony jest na rzecz Towarzystwa Oświaty ludowej, są od dzisiaj do nabycia w księgarni Gnbrynowicza i Schmidta, a w poniedziałek wieczór w teatralnej kasie. Mając na pamięci szlachetny cel tego poniedziałkowego przedstawienia, spodziewamy się, że już dzisiaj wspomnianą księgarnia obłożona będzie przez tłumy, spieszące naprzód zaopatrzyć się w bilety. Przynajmniej tak byłoby w Warszawie. Tam i naddatków byłoby sporo.

Teatr. Repertoar:

W Niedzielę 27 b. m. o godzinie pół do 4tej po południu po raz trzeci „Naręczona Harambazy“ wieczorem „Gaskończyk“ operetka Soupp'go.

W Poniedziałek 28 b. m. na dochód Towarzystwa oświaty ludowej po raz pierwszy „Syrena“ obrazek sceniczny w jednym akcie Leona Madejskiego, „Naprzeciwko“ fraszka sceniczna w jednym akcie Adolfa Abrahamowicza i po raz 6ty „Wujaszek Alfonsa“ komedia w jednym akcie Stanisława Dobrzańskiego.

We wtorek 29 b. m. po raz szósty „Karnał w Rzymie“ op. Stranassa.

We środę 30 b. m. „Safandny“, z udziałem panny Stachowiczówny.

We czwartek 31 b. m. po raz czwarty „Gaskończyk“.

W piątek 1 czerwca po raz pierwszy: „Nieboszczyk“ komedia w 3 aktach, przez Anrelega Urbańskiego i Bolesława Czerwińskiego.

W sobotę 2 czerwca „Donna Juanita“ opera w 3 aktach Soupp'go.

W poniedziałek 4 czerwca po raz drugi: „Nieboszczyk“.

We środę 6go czerwca „Bracia Rantzani“.

Pan Anreli Urbański kończy tłumaczenie libretta operetki Soupp'go — p. t. „Podróż do Afryki“.

Łaźnia parowa im. Duchęńskiego, istniejąca na Chorążczyźnie i stanowiąca część funduszu stypendyjnego, nie musi być bardzo miłym sąsiadem

dla okolicznych mieszkańców, skoro od kilku otrzymujemy prośbę poruszenia tej sprawy w naszym piśmie. Uważają się sąsiedzi tego budynku, że przez całe dnie i znaczną część nocy komin tej łaźni zięje czarnym dymem, przeladowanym niedopalonemi odrobinami węgla i drzewa sosnowego. Komin jest niski, więc wiatr osadza ten dym i rzuca go w okna okolicznych domów. W skutek tego nie tylko sąsiedzi ponoszą znaczne straty na meblach i sprzętach, nie tylko ściany swych pomieszczeń mają pokryte pyłkiem sadzowym, ale cierpią na zdrowiu, zmuszeni będąc oddychać powietrzem, przesyconem kwasem węglowym i sadzą. To jedna strona tej sprawy. Drugą jest ciągle niebezpieczeństwo pożaru, grożące sąsiadom. Niski komin i złe urządzenie kotła żadnych pod tym względem rękojmi nie daje. Podobno nawet ubiegłej zimy już raz o mały włos do pożaru nie przyszło. Instytucje takie jak łaźnie, nie powinny być zakładane w domach, otoczonych dokoła budynkami, a jeżeli już ze względów fundacyjnych zmienić tego nie można, to w każdym razie zarząd bndowniczy mógłby nakazać w gmachu zostającym pod dozorem magistratu, zbudowanie komina tak wysokiego, aby sąsiedzi nie potrzebowali oddychać dymem, wylatującym z jego utworu.

Na rzecz rodziny wychodźcy z r. 1863 nadesłał nam dr. A. Wurst z Cieszanowa 1 zł. i również 1 złr. dla rodziny po zmarłym diurniście.

Zapiski policyjne. Skradziono pann J. C. z pomieszczenia paltot granatowy i popielaty, bunde podróżną, surdnt ciemnego koloru i parę pantalonów. Złożono w policji znalezione cztery prześcieradła z niebieskimi szlakami; 2 książeczki pocztowej kasy oszczędności na nazwisko Abrahama Dominika, portmonetkę z kwotą 62 ct. i kartkę zakładu zastawniczego i kredyt. nr. 48.104. — Przy aresztowano Szczepana Schranbstättera, wyłudającego składki rzekomo na dobroczynne cele.

Lew Wasylowicz. W jednym z głuchych kątów wschodniej Galicji, w Celejowie, w przyjaciela swego nauczyciela wiejskiego, zmarł dnia 8 b. m. pisarz rnski, poprzednio także nauczyciel Indowy, Lew Wasylowicz w młodym bardzo wieku, liczył bowiem dopiero lat 25 życia, przepelnionego biedą i ciężką walką z losem, która go przedwcześnie zlamala... Zmarły pod pseudonimem Lwa Sapohowskiego zamieszczał różne prace literackie w ruskiej „Gazecie Szkolnej“, „Szkolnoj Czasopisy“ i literackim piśmie „Zorja“, która wydrukowała kilka jego udatnych nowelek. Z pomiędzy tych nowelek, najwięcej talentu zdradzała „Marusia“. W polskim tyg. lit. Ziarno, wychodzącem we Lwowie, Wasylowicz zamieszczał także, pod pseudonimem Jaźminowa, ndatny bardzo obrazek p. t. „Przygoda Piotra Michajłowicza,“ zaczerpnięty z życia rosyjskiego.

Wasylowicz — to jeden jeszcze złamany życiem talent... Niechże ci młody druha będzie lekką ziemia, którąś jak matkę kochał za życia, choć była dla ciebie macochą...

Edward Rene Lefebre Laboulaye, znany publicysta francuski i senator, zmarł wczoraj w Paryżu. Zmarły napisał wiele specjalnych dzieł prawnych, najszerszą jednak zjednała mu popu-

larnosc znakomita „Historja polityczna Stanów Zjednoczonych“, i „Paryż w Ameryce“, nadzwyczaj lekko i zajmująco napisana książka, w której uczony publicysta starał się wykazać całą wyższość instytucji amerykańskich w porównaniu z francuskimi. Oba dzieła powyższe posiadamy w polskim przekładzie. Laboulaye pisał także zręczne polityczne pamflety, w formie opowieści, a jeden z takich, skierowany przeciw Napoleonowi p. t. *Prince Caniche* cieszył się szerokim rozgłosem. W naszej literaturze posiadamy przekład jednej z podobnych jego opowieści pt. Abdalah, czyli Czterolistna Koniczyna.

Anatole Leroy-Beaulieu, rozmowę z którym korespondenta dziennika *Nowoje Wremia* podaliśmy wczoraj, jest to znany publicysta francuski, który z szczególną predylekją oddał się badaniu stosunków rosyjskich.

Leroy-Beaulieu urodził się w Normandji, wychowanie jednak odebrał w Paryżu. Wąły nader organizm i uparta choroba oczu. zniewoliły zamężnych rodziców tego pisarza, gdy był jeszcze młodym, przez podóże, metodą poglądową, uzupełnić jego edukację. Młody Anatole podróżował też wiele, zwiedził Włochy, Hiszpanię, Turcję, Egipt, Małą Azję i z podróży tych wywiózł wtedy przedewszystkiem zamiłowanie do archeologii. Przez pewien czas starożytności rzymskie tak go interesowały, że dla ich bliższego poznania jeździł ni mniej ni więcej tylko 19 razy do Włoch.

Rok 1870 i najazd niemiecki wyleczyły go z zamiłowania do grzebania się w archeologicznym pyłe i zniewoliły do żywszego zajęcia się rzeczywistością i nankami politycznymi.

W owe czasy wieli Francuzów zaczęło zwracać oczy ku Rossji, jako przyszej sojuszniczce w wojnie odwetowej, w tę więc stronę i Leroy-Beaulieu zwrócił swój myśln badawczy. Wierny swej metodzie poglądowej cztery razy już był w Rossji i napisał już o niej trzy wielkie tomy. czwarty zaś ma się ukazać niebawem. Prace zawarte w tych tomach, drukowane były poprzednio w *Revue des deux mondes*. Zbierając materiały do czwartego tomu swego dzieła, noszącego tytuł *L'Empire des Tsars et les Russes*, L.-Beaulieu pracuje jednocześnie nad przygotowaniem drugiego wydania trzech pierwszych tomów, które wyjdą znacznie uzupełnione i poprawione.

W dziele tem uczony Francuz zajmuje się głównie prawnopolitycznymi stosunkami Rosji i całym jej ustrojem wewnętrzym. W Leroy-Beaulieu napróżno byśmy szukali publicysty o wybitnych politycznych przekonaniach i tendencjach. Rossję opisuje on nie dlatego głównie, żeby pokazać całą potworność jej wewnętrznego na pół azjatyckiego politycznego ustroju, lecz, żeby przedewszystkiem zapoznać Francuzów i Europę z tym mało znanym krajem. Na stosunki rosyjskie patrzy z spokojem chłodnego publicysty, liczącego się z warunkami czasu i miejsca, a utajona polityczna sympatia dla Rossji czyni go dla niej bardzo wyrozumiałym.

Na stanowisko wobec Rossji patrzy ten publicysta przez pryzmat państwowych interesów Rossji i swej dla niej francuskiej sympatji. Niczego

keję ruchu do wydania cyrkularza, zabraniającego urzędnikom marznąć w biurach, w czasie wyjątkowo zimnym, a t. z. *Heitz-perjoda* nieobjętym. Innego celu nie miała moja interpelacja, i gotowem „cofnąć formę każdejchwili. Bo proszę Was Państwo moi, na co się w ogóle przydać mogą interpelacje w Galicji? Na wygodne odpowiada się kilkoma szumnemi komunałami, które zawsze znajdują poklask gawiedzi, — nad niewygodnymi przechodzi się wprost do — nieporządku!

Kurjer Lwowski, który jeszcze jest młodym i wierzy przeto jeszcze w ideały, uwierzył też nie dawno temu w skuteczność interpelacji i podniósłszy zarzut zrobiony *Czasowi* przez tutejsze ruskie pisma, zapytał redakcję stańczykowskiego organu, co też ona wie o owych dziesięciu tysiącach przyczyn w austriackiej walucie, które — jak wieść niesie — miały jej zostać wypłaconemi w nagrodę milczenia o moralności transwersalno-landerbankowej, o moralnym *Länderbanku* i zancnej transwersalce. Interpelacja została napisaną, wydrukowaną i do Krakowa wysłaną; — mimo to nie pojawiła się odpowiedź na to kategoryczne zapytanie do tej chwili. Dbały o swą korespondencję *Kurjer*, zapytał się krakowskiej poczty, czy się też redakcja *Czasu* nie wyprowadziła przypadkiem z Krakowa do Krymu lub Wiednia, na księżyc lub inną jaką planetę, nie przypuszczając wcale, ażeby organ „moralnego rządu“ mógł zbyć milczeniem zarzut podobnej

natury. Odpowiedź krakowskiej poczty stwierdziła, że redakcja *Czasu* znajduje się zawsze jeszcze w Krakowie, przy *ulicy Różanej*; — niestety jednak nie mogła interpelacja *Kurjera* zostać redakcji *Czasu* doręczoną, z powodu, że uszów tejże redakcji nie było w domu. Gadajże teraz z taką redakcją, której uszu w domu zastać nie można!

Agitacja wyborcza szerokiemi u nas płynie korytem, ściśle ujęta w groble lojalności centralnego przedwyborczego komitetu, i tak skierowana, by wszystka woda jej popłynęła na rządowy młyn. Pod grozą zarzutu zdrady narodowej zakazanem jest nie wybierać innych posłów, jak tylko c. k. starostów, komisarzy, i innych tym podobnych urzędników, a wszechwładny naród idzie owczym pędem za tą wskazówką. *Kurjera Lwowskiego*, który będąc śmielszej natury, wystawił łeb do góry, nawołując wyborców do samodzielnej wyborczej pracy, spotkał za to zarzut narodowej zdrady, ciśnięty mu w sam łeb przez *Narodówkę*. Wedle zapatrywania szanownej matrony, siedzącej na Halickim placu, w najbliższym sąsiedztwie z bojkami, co bryndzę sprzedają, jest bowiem odezwa *Kurjera* zbrodnią przeciw katechizmowi narodowemu, paragraf: „Szarpniesz a nie urwiesz“, który wyraźnie powiada: *Naj tak bude jak buwalo* i niechaj się dobrem ryb zawsze troszczyć czaple i rybitwy. Prześwietna c. k. prokuratorja zdaje się pochwałać zapatrywania

lwowskiego pół-*Czasu* na tę sprawę. Nie inaczej bowiem tłumaczę sobie konfiskatę, która w bieżącym tygodniu spotkała nasze pismo za sprawozdanie z przedwyborczego zgromadzenia w ratuszu, zawierające strzeszczenie mowy pana Romanowicza. I czyjeż, czyje serce nie zadrży radością na widok tej precudnej harmonji, która tak pięknym węzłem łączy *Credo* polityczne niezawisłego, a często nawet tromtadratycznego organu, z zapatrywaniem urzędu, którego zadaniem jest czuwać nad tem, ażeby drzewo swobodnej myśli nie przebiło rosnąc naszego cis-lajtackiego firmamentu? Chwalmy więc szanowny organ wolnej myśli z Halickiego placu, — chwalmy tę czeigodną szafarkę trzeźwej polityki i bezpośrednią sąsiadkę bojków, co bryndzę sprzedają, — chwalmy *Gazetę Narodową* i cieszymy się naszą galicyjską sielanką! Dziwić się tylko wypada, że wobec tej cudnej idyli niebo nad naszymi głowami nie chce się wcale rozchmurzyć, pomimo maju i złotej ery; — sielanka bowiem bez słońca i pogodnego nieba, to tak jak *Dziennik*, co nie przebywał honorowego sądu, to tak jak wolność druku bez konfiskaty, to jednym słowem coś niezupełnego, coś, czemu właściwej kropki nad „i“ brakuje...

Chochlik.

więcej my od niego oczekiwać nie możemy, a w Rosji jednak głos jego ma wielką wagę. Moskale widzą w nim swe stosunki w świetle nader umiarkowanych i owianych nawet sympatją dla nich, europejskich zapatrywań. Dla Francji i Europy dzieło *L'Empire des Tsars* jest istotną kopalnią dokładnych nader prawnopolitycznych informacji o Rosji.

Leroy-Beaulieu podróżując po Rosji zawiązał z wielu jej wybitniejszymi działaczami i uczonymi bliskie stosunki; w jednej z takich podróży, którą odbył wraz z żoną, urodziła mu się córka, którą ochrzcił przy tej sposobności ruskim imieniem Olga.

Korespondenci pism zagranicznych podczas uroczystości koronacyjnej w Moskwie. Około pięćdziesięciu zagranicznych dzienników otrzymało pozwolenie na wstęp dla swych specjalnych korespondentów. Owoż oprócz osmnastu francuskich, których już dawniej wymieniliśmy, znajduje się 6 korespondentów pism angielskich („Times“ „Daily News“ „Daily Telegraph“ „Morning Post“ „Standard“ „Illustrated London News“); siedmiu niemieckich (Köln. Ztg.“ „Nord. Allg. Ztg.“ „Post“ „Vossische Ztg.“ „Kreutz. Ztg.“ „Bresl. Ztg.“ „Pos. Ztg.“) czterech austriackich („Presse“ „Pester Lloyd“ „Pelitik“ i „Wien. Tagblatt“) jeden amerykańskiego pisma „New York Herald“ dwóch słowiańskich („Bołgarski Glas“ „Zjedinenie“); trzech szwedzkich („Illustrade“ „Stockholm“ i „Christianablad“) dwóch duńskich („National Tidende“ i „Berlingske Tidende“).

Autentyczny wiersz umieszczony w albumie pensjonarki.

Opisać Twoje wdzięki, być mistrzem trzebawy,
Jam do tego nie zdolny — Mickiewicz chybaby.

— Co to może siła przyzwyczajenia!

Pewien właściciel fabryki wszystkie ogłoszenia i reklamy o swojej fabryce, kończy zwykle temi słowami: „Za rzetelność firmy poręczam“.

W tym tygodniu pan fabrykant, o którym mowa, porozysłał liczne zaproszenia na chrzciny nowonarodzonego synka i przez przyzwyczajenie wszystkie listy zapraszające zakończył słowami: „Za rzetelność firmy poręczam“.

Żarcik.

„Me życie istna zima
Mróz w mojem sercu gości,
Ni chwilkę szczęścia niema,
Ni chwilkę wesołości...“
— „Ze kłamiesz — ktoś odrzecz
To już udowodniono —
Twe życie wiosną człeczce
Bo... w głowie ci — zielono!“

Eres.

Z Izby sądowej.

Wajda contra Jegerman.

(Ciąg dalszy).

Wczorajsza rozprawa wykazała wiele okoliczności, ciemne światło rzucających na działalność p. Wajdy w czasie powstania. Niestety rozprawa prowadzona jest za późno, gdy najważniejszych naocznych świadków już dawno kryje mogiła, obecni zatem świadkowie zeznawać mogą tylko to, co słyszeli od dziś już nieżyjących. W obec takich okoliczności, jest rzeczą prawie nadludzką, przeprowadzić dowód prawdy na poczynione zarzuty.

Nadzwyczaj ważne zeznania poczynił p. Bronisław Mrazek, który od ojca i siostry słyszał niejednokrotnie o nieuczciwym postępowaniu p. Wajdy, co zaś ogromną sensację sprawiło, to opowiadanie świadka o tem, co często słyszał od nieżyjącej dziś siostry, kobiety ze wszech miar na wiare zasługującej. W roku 1863, przybył do Mrazków nieznanemu emigrant, który mając tego samego dnia wyjechać, chciał deponować kilkadziesiąt tysięcy zł. Wtedy siostra świadka zaprowadziła go do p. Wajdy. Emigrant ów został niespodziewanie tego dnia aresztowany, uwięziony, a nawet jak wieść dochodziła, rozstrzelany. Zmarła siostra niejednokrotnie wyraziła się przed świadkiem, że odżałować nie może tego, iż zaprowadziła nieznanego emigranta do Wajdy...

Niemniej ważne są zeznania p. Jana Śliwińskiego wydawcy „Głosu wolnego“. Świadek słyszał wprost od ś. p. majora Mehlema o malwersacjach Wajdy, i przytacza po dłuższem wahanii dosłowne słowa majora: „to prosty złodziej“; według opowiadania Mehlema, miał p. Wajda swoje przesyłki sam władzom denuncjować. Świadek opisywał te fakta w wydawanym przez siebie piśmie i twierdzi, że starał się o to, aby pisma te doszły wiadomości p. Wajdy, a tem samem wywołały

sprawę przed kratki sądowe. Nieprzychylnie przekonanie o Wajdzie musiał sobie świadek mimowoli wyrobić przez to, że gdziekolwiek się obrócił, wszędzie spotykał powszechne zarzuty. Podaje nawet okoliczność, że gdy gorzał dom Wajdy, słyszał ogólny głos, iż płoną „koszary narodowe“.

Antoni Bezko słyszał od Mrazka i jego czeladzi, że gdy powstańcy po powrocie z kampanji, żądali zwrotu zostawionych u Wajdy ubiorów, nie tylko że nie otrzymali ich napowrót, ale usłyszeli jeszcze obelgi. Ten sam świadek słyszał także o dwóch cennych pałaszach, które Mrazek powierzył Wajdzie do przesłania powstańcom, a napotkał je później u Tracikiewicza, któremu Wajda dał do sprzedania. Przypomina sobie również historję o owym emigrancie, który miał powierzyć Wajdzie kilkadziesiąt tysięcy, i został nawet uwięziony.

Władysław Tępa przypomina sobie, że był u niego w r. 1863 jakiś mężczyzna, który wypytywał się u niego o adresy różnych osób poleconych mu, chcąc deponować znaczniejszą gotówkę, gdyż tego samego wieczoru miał wyjechać do obozu. Jakże to były osoby, nie przypomina sobie dzisiaj świadek. — Miksiński był czeladnikiem u Wajdy w czasie powstania. Zeznaje, że mieli wiele zamówień dla powstańców, które musieli wykonywać z pominięciem innych rzeczy. Wyrabiano guńki, huzarki i ułanki. Przypomina sobie nawet, że poeta Romanowski przybył raz do warstata, aby przyspieszyć robotę.

Gabrjel Wajda, brat oskarżyciela, przyznaje, że wykonano w warstacie brata, oprócz innych pojedynczych obstalunków, także kilkanaście płaszczów dla p. Bałutowskiego; zaś Józef Piątkowski słyszał od czeladników krawieckich, a jego kolegów, że z pracowni p. Wajdy wychodziła bardzo licha robota.

Walerjan Dworski zaprzysiężony zeznaje, że w lecie r. 1863 p. Stanisław Podlewski skarżył się przed nim na źle wykonane roboty krawieckie u Wajdy zamówione i opowiadał mu, że w przesłanych do Flascha 4 paczkach, w których miało być po 10 płaszczów, znajdowało się tylko po 6, z lichej materji i licho wykonanych.

Inni świadkowie nie zeznali nic ważnego; albo nic nie wiedzą o zarzucanych Wajdzie faktach, albo też powtarzają niedokładnie pogłoski, jakie o tych faktach krążyły.

Ponieważ prof. Jegerman postawił wniosek wezwania jeszcze jednego świadka, który ma stanowcze i prawie decydujące złożyć zeznanie, a świadek ten nie przybył jeszcze do Lwowa, przewodniczący odroczył dalszy tok rozprawy na dzisiaj popołudniu.

Równocześnie toczyła się wczoraj przedpołudniem inna rozprawa przed zwykłym trybunałem.

Jan Śliwiński napisał był w odezwie do wyborców, w czasie wyborów do Rady miejskiej takie wezwanie: „Nie wybierajcie Bałutowskiego i Aleksandrowicza, bo się dużo w roku 1863 napracowali itp.“.

Otóż p. Bałutowski i Aleksandrowicz upatrując w tem ironję, poddającą ich dobrą sławę w wątpliwą, wytoczyli p. Śliwińskiemu proces; gdy jednakże ten w sądzie oświadczył, że wyrażeniem powyższem nie ironję, lecz owszem uznanie tym panom chciał okazać, i podpisał równobrzmiącą deklarację, odstąpili p. Bałutowski i Aleksandrowicz od oskarżenia. (R-t).

Stracenie Curley'a.

Dublin 18 maja.

Nikogo i tym razem nie wpuszczono do wnętrza więzienia, podobnie jak i przy poprzedniej egzekucji Brady'go. Tem większe ma zatem znaczenie liczne zebranie się tłumów, które tak samo dzisiaj, jak ubiegłego poniedziałku stanęły pod murami więziennego gmachu; tłumów tych nie przyciągała owa niska ciekawość, która ścigała dawniej gawiedz na place egzekucyj publicznych. Ludzie ci przybyli nie po to, ażeby patrzeć lecz żeby zmanifestować się, nie po to, żeby widzieć, lecz żeby dać wzruszające widowisko ludu, który czei wieszanego mordercę...

Wiemy już zresztą z listu, który Curley napisał wczoraj do swej małżonki, jak bohatersko on umiera. Curley, piękny 30-letni mężczyzna, z bujnymi kędzierzawymi blond włosami, jest mężem pięknej, młodej kobiety i ojcem czworga drobnych dzieci. Prokurator nazywał go przed trybunałem pierwszym ministrem „Niezwyciężonych“. Po ogłoszeniu mu wyroku śmierci, Curley wyrzekł te słowa „Powtarzam, nie byłem w

parku 6 maja i nie brałem żadnego bezpośredniego udziału w morderstwie. Przed Bogiem, jedną nogą już w grobie, przysięgam, że Carey i Smith skłamałi!.. R. wulucjonistą i wrogiem Anglii byłem całe me życie i będę nim do ostatniego mego technienia. Mordercą nie byłem i nie mówię tego z obawy przed śmiercią, która jest stokrójce pożądaną od tej niekzemnej zdrady, jaka ratuje głowę Carey'a i jego spółników...“

Długi list Daniela Curley do żony, cały napisany jest w tym duchu: „Wybacz mi, droga żono, wybaczenie mi drobne me dziatki, że dla uratowania mego życia nie zrobiłem tego, co inni zdrajcy uczynili. Tak nisko upaść nie mogłem. Umrę jak żyłem, wierny moim zasadom i sprawie ojczyznej i jak uczciwy człowiek wezmę z sobą me tajemnice do grobu“.

Obok tej przysięgi przedzgonnej na wierność zasadom rewolucyjnym, Curley pisze o swych dzieciach, ich wychowaniu, przyszłości, z akcentem pełnym czułości, zmieszanym z melancholijnym żalem za życiem i oburzeniem na niewdzięczność i zdradę ludzi; czytając jego list zdaje się nam, że czytamy nowego Kamila Desmoulins. Styl tylko tego Irlandczyka jest bardziej surowy, a pismo przejęte duchem religijnym, którego i śladu nawet nie znajdujemy u słynnego dantonisty z czasów wielkiej rewolucji, nawet w jego pożegnalnym liście do Lucylli.

„Do mojej wiernej i ukochanej żony, do moich drogich dzieci, Jana, Michała, Piotra i Daniela“, pisze Curley, a położywszy swój podpis stawia u spodu papieru cały batalion małych krzyżyków, które oznaczają mają pocałunki, atoli podobne są raczej do śladów łez.

Curley był człowiekiem przekonania i wiary ztąd więc płynnie żywa dla niego sympatja wśród irlandzkiego ludu i duchowieństwa...

Jeszcze raz więc, jak w dzień stracenia Brady'ego, osłonięte krepą chorągwie podniosły się po nad drzwiami zamkniętych sklepów; w kościołach płonąły światła i cicho szepciano msze żałobne, zamówione przez Irlandczyków z Dublinu, Manchesteru, Londynu. Jednocześnie kolonia irlandzka w Liwerpolu nadesłała żonie Curleya następujące słowa współczucia: „My koloniści irlandzcy w Liwerpolu, wyrażamy naszą głęboką sympatję żonie i całej rodzinie dzielnego Daniela Curleya.“ Rodziny pozostałe po skazanych i straconych cieszą się ogólną sympatją, są niemal przedmiotem admiracji u ludu irlandzkiego, a wdowa po Curleyu otrzymała już znaczną zapomogę pieniężną, zebraną ze składek publicznych...

Egzekucja oznaczona została na godzinę 8 rano. Na 5 minut przedtem, kapelan skończył modlitwy za umarłych i litanie, na które Curley odpowiadał z pietyzmem, a kat Marwood spełnił swój obowiązek — o godzinie zaś 8mej już czarna chorągiew powiewała nad murami Kilmainhamu.

W tej samej chwili rozdzierający krzyk dał się słyszeć z ogrodu, sąsiadującego z więzieniem, krzyk przeraźliwy, okropny, który już parę razy słyszałem w Dublinie. Irlandczycy mają jednaką jakąś intonację w krzykach rozpacz, jakiś narodo- wy okrzyk boleści, jak inne narody mają narodo- we okrzyki radości, krzyk ten Angliacy ochrzcieli nawet osobnem imieniem *Irish wail*.

Usłyszawszy ten krzyk rozpacz, który wyszedł z piersi starego ojca Curley'a, blisko 5000 osób, kłęczących pod murami więzienia zaszlochało. Porwali się nareszcie i pobiegli w stronę, z której krzyk dał się słyszeć. Była to chwila nieopisanego zamieszania. Dragoni i konstable policyjni zebrani w znacznej liczbie pod murami więzienia sądzili, że jakiś bunt się rozpoczął. Nie myślano jednak o tem. Tłum otoczył tylko ojca Curley, wyrażając mu swe współczucie i odprowadził go następnie ku domowi z oznakami czci i żywego współczucia...

Tak umarł drugi ze straconych morderców w parku Feniksa.

Nie będę wam już opisywał tracenia czterech innych skazanych.

Wiecie już czem jest egzekucja irlandzkiego rewolucjonisty w Dublinie.

I. B.

GŁOSY PRASY.

Lwowska korespondencja *Gazety Polskiej* rzuca pewne światło na Bank krajowy, mający już wkrótce rozpocząć swoje czynności. Korespon-

dent tego pisma, mający z pierwszej ręki wiadomości o tej instytucji, którą tak powszechnie i tak słusznie ogół nasz się zajmuje, donosi tedy przedewszystkiem, że marszałek podczas ostatniej swej podróży do Wiednia miał na celu ukończyć rokowania z temi instytucjami finansowymi wiedeńskimi, które chcą wprowadzić na giełdę obligi ostatniej pożyczki krajowej, a także mają się zająć finansowaniem obligacji komunalnych i listów zastawnych, jakie Bank krajowy emitować będzie wkrótce po swem otwarciu. A dalej tak pisze:

„Świetne udanie się pożyczki krajowej, pokrytej w ciągu dni dwóch z nadwyżką półtora miliona, poprawiło niezmiernie kredyt kraju naszego na rynkach pieniężnych, tak, że o ile przed kilku tygodniami kapitaliści zagraniczni drożyli się, sądząc, że bez nich obejść się nie możemy, o tyle teraz, gdy przekonali się, że umiemy i możemy dać sobie sami radę, formalnie narzucają się Wydziałowi ze swym kredytem i ofiarują jedni przed drugimi korzystne warunki. Co się zaś tyczy banku krajowego, to ponieważ wszystkie przygotowawcze organizacyjne czynności jego są już skończone, a po zawarciu pożyczki, milion guldenów przeznaczonych na jego uposażenie jest w kasie, otwarciu jego nie już nie stoi na przeszkodzie i z dniem 1 czerwca rozpocznie on nieodwołalnie swą działalność od udzielania gminom i powiatom pożyczek na obligacje komunalne, poczem zabierze się do otwarcia działu hipotecznego i emisji 1szej serii listów zastawnych, co jednak nie nastąpi zapewne pierwszej, jak pod koniec bieżącego roku“.

Dziło zastanawia się dzisiaj w obszernym artykule nad stanowiskiem żywiou słowiańskiego w rozmaitych prowincjach Austrii, a przyszedłszy w końcu do stanowiska Rusinów i stosunku ich do Polaków w Galicji, wydobywa ze złołej piersi jęk bólu.

(O to co pisze:

„Panowie bracia Polacy! — czyż to może w waszym „narodowym“ interesie leżeć — abyście demoralizowali nasz lud przez wiązanie się z żydami do wspólnej akcji w celu wyboru „kandydatów narodowych“? Czy interes kasty, znanej z bohaterkich swych czynów przy przeprowadzeniu „reformy“ gruntowego podatku, przy wprowadzeniu w życie ustawy drogowej, konkurencyjnej itd. itd. czy interes garści tej broniącej swej kieszeni — to istotnie polski narodowy interes?!... czy inteligencja polska, która wie przecież dobrze, że za winy ojców i dziadów pokutowali i ciężko jeszcze pokutować będą prawniki — że demoralizacja wydać może z czasem zastraszające owoce — czy inteligencja ta zdobyć się nie może na uczciwe postępowanie z Rusinami?! Nie dla jakichś chwilowych korzyści — lecz w imię interesów polskich, interesów słowiańszczyzny, wołamy: Panowie! nie depreczcie praw naszego narodu, nie wywołujcie z mogił zagniewanych cieniów naszych bohaterów narodowych, co walczyli i kładli głowy za deptane prawa ruskiego ludu! nie krzywdźcie nas, — nie stawcie warunków, które my byśmy mogli wtedy chyba tylko przyjąć, gdybyśmy dla interesu politycznej koterji, dla chwilowych jakichś korzyści — porzucić chcieli sprawę naszego nieszczęśliwego ludu. Niedziwicie się, że my bronimy się zawzięcie — ależ bo nam staje przed oczyma cała złowieszca teraźniejszość i groźna przyszłość. My byśmy właśnie pragnęli powstrzymać was bracia Słowian, na pochyłej drodze, po której kroczą krzywdzicie i doprowadzacie do rozpaczki własnych waszych braci.

Wiele złego można jeszcze naprawić w ostatniej chwili, jeśli tylko szczerze, siłami spólnymi zająć się zechcemy upadającym ciemnym naszym ludem, — jeżeli jak jeden mąż staniami przeciw samowoli ręk wodzącej koterji.

Podajcie nam ręce — kto myśleć umie uczciwie i szlachetnie!“...

Gazeta Lwowska wkrada się dzisiaj w zakres kompetencji *Bohemji*, organu spełniającego w Pradze tę samą czynność, jaką we Lwowie spełnia organ urzędowego optymizmu. Daje bowiem rady Czechom, jak mają się zachować teraz, skoro najgorętsze ich życzenie zostało spełnione i sejm rozwiązany. W tym celu otwiera ona urzędowy podręcznik politycznej higieny i przedrukowuje rozdział o umiarkowaniu. Człowiek obdarzony dość rozwiniętą fantazją, może sobie snadno wyobrazić, ile w takim rozdziale musi się mieścić komunalów z jednej strony, a z drugiej frazesów działających jak opium, bo mających, jak powiada Moliere, soporyficzną własność. Powtarzać więc ich tu nie myślimy, ale powstrzymać się nie możemy od podania naszym czytelnikom następującego karmelka, wyciętego żywcem z bezstem-

plowego organu. Czechowie wystawieni mają być tedy na próbę. Owoż

„próba ta polegać będzie na okazaniu roztropnego umiarkowania w sejmie nowo-wybranym. W roku 1870 Czesi brakiem umiarkowania zwichnęli daleko lepszą sytuację i zaszkośli tem nie tylko sobie, lecz w ogóle idei ugodowej. Co wtedy z łatwością uzyskać mogli, a co się im wydało niedostatecznym, o tem sami dziś na serjo nie myślą. Gdyby dziś tak samo nie mieli korzystać z chwili, może już nie ponowiłaby się sytuacja taka, żeby znowu bodaj część żądań poprzednio wyrażonych, wydała się możliwą do osiągnięcia“.

Wypada tedy z tego, że im kto mniej żąda tem więcej dostaje, a im kto więcej pragnie, temu „na złość“ mniej dają. Czyż można lepszą formułkę wymyśleć do działania opiatycznego? Z tej to formułki wyrodził się dziwoląg skrzydlaty, który brzęczy nam w uszy słowami: „Nie róbmy trudności rządowi“.

Dziennik Polski porusza dziś sprawę wyborów z kurji większych właścicieli i zwraca na to uwagę, że nadchodzące z prowincji wiadomości zapowiadają, iż z kurji tej nie wyjdzie świat narodu. Za nadto bowiem dużo znalazło się amatorów do poselskiego mandatu i za nadto sprytni niektórzy z nich „powyłapywali“ sobie głosy. Owoż *Dziennik* powiada:

„Reprezentacja kraju nie jest na to, ażebyśmy ją składać mieli wedle serca lub stosunków naszych osobistych. Jej zadania są zbyt wielkie i doniosłe i tak ściśle związane z dobrem narodu naszego, że tu serce mniś stanowczo ustąpić miejsca zimnej a zdrowej rozwadze, i że przedewszystkiem każdemu wyborowi do służby publicznej, a w pierwszym rzędzie do Sejmu i do Rady państwa, przewodniczyć winna li czysta, a dobrze pojęta miłość kraju“.

Tymczasem oczywiście miłości kraju nie bardzo dobry składają dowód ci, którzy

„przy wyborze reprezentacji kraju, idąc za popędem serca, oddając swe głosy ludziom bez wszelkiej zdolności i przygotowania, z których później wytworza się w ciałach reprezentacyjnych, bądź to masa wotantów, głosująca ślepo na skinienie swego przywódcy — lub też grupa posłów, o których powiedzieć można, że nie mogąc rozróżnić dobrego od lepszego, najczęściej przychylają się na stronę tych, którzy wcale nie chcą robić? Czyż tacy wyborcy nie dadzą się porównać z owemi dziećmi, które pieszczą się z rodzicami i zapewniają ich o swojej miłości, a mimo to robią wszystko, co ich rodzicom największą przynosi szkodę“?

Porównanie to, mówiąc między nami, nieco kuleje, ale ponieważ w dobrej jest powiedziane myśli, więc je chętnie akceptujemy.

Rzymski korespondent *Gazety Narodowej* jest zdania, że nie powinniśmy zezwolić na to, aby arcybiskup Feliński był zmuszony przyjmować pensję od moskiewskiego rządu. Stawia tedy projekt, aby rozpisano składki, w których

„panowie galicyjscy, jeśli są rzeczywiście Polakami, i po za obrębem lojalności swojej czują solidarność z większością narodu, powinni pierwsi ofiarować tysiące, tak, ażeby utworzyć dostateczny fundusz, z którego arcybiskup warszawski mógłby pobierać dochód roczny, znaczniejszy jeszcze od carskiej pensji. Składka narodowa dla zabezpieczenia spokojnej starości ks. Felińskiego w Rzymie czy gdzieindziej, tak, iżby nie potrzebował łaski cara i nie był ciężarem dla papieża, jest dla nas kwestją honoru i stanie się pierwszym probierzem ofiarności i patriotyzmu Polaków, probierzem żywotności narodu: jeżeli się na to nie zdobędziem, próżno oczekiwać innych późniejszych objawów. Będzie można rzec w takim razie, że duch narodu rzeczywiście struty został przez tysiącznych swoich trucieli, i że *finis Poloniae* stało się nakoniec przerażającą prawdą“.

Owoż nie mamy przeciwko zebraniu funduszu czy też pensji dla czcigodnego arcybiskupa, nie tylko nic nie mamy, ale chętnie dzwonić będziemy na to kazanie. Arcybiskup nasz powinien być niezależnym materialnie od rządu moskiewskiego. Ale uważamy, że projekt ten powinien być z większym taktem i umiarkowaniem broniony. Prawdziwy patriot, syn prawdziwie miłujący swą matkę ojczyznę, nie będzie z jednego faktu, chociażby niewiedzieć jak smutnego, wnosił, iż *finis Poloniae* stało się przerażającą prawdą“. To na tromtadrację nieco zakrawał

Przegląd polityczny.

Austrja. Wybory do Sejmu czeskiego zostały już rozpisane. Odbędą się one w następującym porządku: 28 czerwca odbędą się wybory z mniejszych posiadłości, 30 czerwca wybierać będą miasta i miejscowości przemysłowe, 2 lipca izby handlowe, a wreszcie 3 lipca właściciele większych posiadłości ziemskich. Sejm jak wiadomo, zebrać się ma już w nowym komplecie dnia 5 lipca.

— Korespondent *Kraju*, pisma polskiego wychodzącego w Petersburgu, miał z przywódcą Czechów Drem Riegerem szczegółową rozmowę o wewnętrznych stosunkach Austrii, którą następnie pismo rzeczono podało.

Dr. Rieger utrzymywał, że Austrija jest państwem nieprawdopodobieństw, mimo to jednak dzisiejszy układ politycznych stosunków wewnętrznych uznał za względnie trwałą.

Gabinet dr. Taafego stoi silnie i w ogóle cały obecny kierunek rządowy spoczywa na trwałych podstawach. Prawica konsoliduje się coraz bardziej przebywszy ogniową próbę swej solidarności przy głosowaniu nad nowelą szkolną. Zasadniczej polityki prawica prowadzić dziś nie może, cechą jej polityki jest utylitaryzm. Na tej drodze zdobyto już pewne korzyści. Czesi potrzebują głównie narodowych zdobyczy, Polacy w Galicji ekonomicznych.

Przymierze Czechów z Polakami jest zdaniem Riegera, coraz lepszym i ściślejszym.

Sojusz austro-niemiecki uważa przywódcą Czechów za najpotężniejszy czynnik polityczny, z którym się liczyć należy. Kierunek wewnętrznej polityki austriackiej jest poniekąd rezultatem wpływu Bismarka. Niemiecki kanclerz obawia się panslawizmu i dlatego doradza Austrii politykę, któraby jej ludy słowiańskie zdołała odciągnąć od panslawistycznego prądu. Sojusz więc austro-niemiecki, jak dziś rzeczy stoją, jest dla Słowian austriackich pożyteczny.

Sojusz Austrii z Rosją uznał Rieger na teraz za niemożliwy, sojusz bowiem austro-niemiecki jest antytezą panslawizmu.

Dualistyczny system jest na dziś niewzruszony, wpływy bowiem Węgrów, którzy go sobie życzą, są znaczne.

O porozumieniu się Słowian z Niemcami w Austrii, zdaniem Riegera, niema co i marzyć. Plener powiedział, że „my nie możemy się zadowolnić prostem równouprawnieniem“, niemieckie zaś stronnictwo ludowe nie sformowało się, mimo usiłowań w tym kierunku Fischofa, Walterskirchena i Kronawattera. Rieger przyjął także sceptycznie uwagę korespondenta, że jeśliby parlament i rząd weszły na drogę reform społeczno-politycznych, to i z łona ludu niemieckiego mogłoby wydzielić się silne stronnictwo, z którym narodowo-słowiańskie stronnictwa mogłyby iść ręką w rękę, twierdził natomiast, że Niemcy przedstawiają wielką siłę, której przedstawić należy wspólność interesów słowiańskich.

Dzienniki wiedeńskie przytaczają ustępy z tego interview.

— *N. fr. Presse* zamieszcza dziś obszerny artykuł osnuty na *Tece Nieczwi* p. t. „Die Krakauer Partei“.

— Pojawiła się znowu pogłoska o zjeździe cesarzów Austrii i Niemiec z królem włoskim; uważają ją jednak za bezpodstawną.

— *Tagblatt* ogłasza list dra Smolki, polecający dra Kamińskiego na posła do sejmu.

— Czeski marszałek krajowy książę Karol Auersperg, po rozwiązaniu sejmu, pożegnawszy się pisemnie z wydziałem krajowym, przekazał kierownictwo tego ciała zastępcy swemu dr. Szmeykalowi.

Niemcy. Porozumienie rządu pruskiego z Watykanem nie musi być na najlepszej drodze, skoro *Moniteur de Rome* występuje z ostrym artykułem przeciwko ostatniej nocie pruskiej do Watykanu, ogłoszonej w *Nordd. alg. Ztg.* Prusy, pisze dziennik papieski, chcą uzyskać prawo *veto* bez rewizji ustaw majowych, a to obudza nieufność. Należy przód poddać zasadniczej rewizji same ustawy majowe, a wtedy dopiero Watykan będzie mógł uczynić koncesję co do prawa *veto*.

— Stan zdrowia ks. Bismarka, czem wciąż jeszcze zajmują się dzienniki niemieckie, ma być zupełnie zadawalniającym.

Francja. Zaburzenia na Madagaskarze, skierowane przeciwko Francji a podsycane przez Anglików nie ustają. Francuska dywizja morza

+

JĘDRZEJ Lubicz USCIEŃSKI

były właściciel realności,

przeniósł się dnia 23. b. m. o godzinie 11. w nocy, opatrzony św. Sakramentami, w 60. roku życia po długich i ciężkich cierpieniach do wieczności.

Obrzęd pogrzebowy odbył się dnia 25. b. m. o godzinie 5. po południu z domu pod l. 11 przy ulicy Wałowej na cmentarz Łyczakowski, o którym w smutku pozostałe żona i siostra krewnych, przyjaciół i znajomych uwiadomiamy.

We Lwowie, d. 24. maja 1883.

„Concordia“ F. Opuchlak.

TERRAZZO

(posadzka kamienna)

wykonuje

Jan Adorico w Wiedniu.

Bliższej wiadomości udziela i zamówienia przyjmuje

ARNOLD WERNER

we Lwowie.

382

Medal rządowy i Dyplom honorowy w Przemysłu 1882
Medal zasługi we Lwowie 1877.

Zakład rusznikarski

istniejący z uznaniem od r. 1840

T. WISNIOWIECKIEGO

teraz

A. W. Molnar

we Lwowie, hotel Żorza — poleca

zapas broni własnego wyrobu wszelkich systemów, tudzież fabrykantów zagranicznych jakoteż najślawniejszych firm: Augusto Francotte i Alb. Simonis w Belgji. Patrony wszelkich systemów próżne i napełnione. — Wszelkie reperacje, przerabianie na system nowy, zamiany broni starej na nową uskuteczniłam jak najspieszniej i najdokładniej. Para pistoletów tarczowych, premiiowanych medalem państwowym w etui z przyborami, jest do sprzedania. 35

Zamówienia z prowincji uskuteczniłam odwrotną pocztą.

Zakład leczniczy prywatny

otwarty został we LWOWIE z dniem 12 maja b. r. na mocy koncesji Wys. c. k. Namiestnictwa. Przyjmuje chorych płci obojga na wszelkie rodzaje chorób wewnętrznych i zewnętrznych, z wykonaniem wszelakich operacji. Wykluczone są choroby zaraźliwe. Wszelkie wygody i staranna opieka lekarska są zapewnione. Bliższych wyjaśnień udziela dyrektor zakładu.

Dr. Z. Rieger,

Rada zdrowia, 305

we Lwowie przy placu Halickim l. 10. listownie;
ustnie od godziny 2—4 po południu.

Znakomite

Mydło „Ihnatowicza“

do prania bielizny.

Zalety: suche, bezwonne, czyste, dobrze oczyszczające bieliznę, i tanie, bo kilo kosztuje tylko 48 ct.

Krochmal brylantowy, do nadania bieliznie połysku, białości i sztywności z polskim opisem u życia. 4 pakietki w jednej paczce kosztują tylko 12 ct.

Soda czysta do prania bielizny kilo 16 ct.

Krochmal istotnie pszenny do gotowania, kilo 40 ct.

Krochmal ryżowy do nacierania, kilo 50 ct.

Farbki w tabliczkach, w proszku i gałeczkach najprzedniejsze, pakietki po 2, 4 i 10 ct.

Wosk biały, guma arabska, borax, steoryna, chlorek wapniowy, po 2, 4 i 10 ct.

Nabyć można w sklepie perfum i kosmetyków upiększających

JANA IHNATOWICZA,
ul. Kopernika nr. 3. 295

ZMIANA LOKAŁU.

KAROL LANG

MAGAZYN ZABAWEK,

Towarów galanteryjnych ze skóry, brązu, drzewa i metalu,

z ulicy Halickiej

przeniesiony został na ulicę Teatralną l. 5. naprzeciw kościoła katedralnego. 212

R. DITMAR

we Lwowie, plac Marjacki,

poleca

Lichtarze ogrodowe i lampy od 90 ct. i wyżej. Latarnie do kregielni, werandy i ogrodu po najprzystępniejszych cenach fabrycznych.

Wysyłka za pobraniem pocztowem lub kolejowem. 277

Piecze porcelanowe L. & C. Hardtmuth

we Lwowie 128

obok Admin. „Kurjera Lwowskiego“
Przyjmuje się także przedstawiania pieców kaflowych.

KANTOR WYMIANY

c. k. uprz. galic.

A K C Y J N E G O

BANKU HIPOTECZNEGO

kupuje i sprzedaje

wszystkie efekta i monety

pod warunkami najprzystępniejszymi.

5% Listy hipoteczne

jako też

5% Premiowane Listy hipoteczne

które według prawa z dnia 1. lipca 1868 r. (Dz. P. P., XXXVIII. Nr. 93) i najwyższego post. z dnia 17. grudnia 1871 r. mogą być użyte do lokowania kapitałów funduszowych, pupilarnych, kaucyj małżeńskich woj. kowych, na kaucje i wadja 294

są w tymże kantorze do nabycia.

Wszystkie polecenia z prowincji wykonują się bezzwłocznie po kursie dziennym, bez doliczenia prowizji.

PUSTOMYTY

pod Lwowem

Zakład kąpiel siarczanych, parowych i żelazisto-borowinowych, odszczególniony dyplomem pochwalnym na wystawie przyrodniczo-lekarskiej w Krakowie 1881.

Rozpoczęcie sezonu 20. maja.

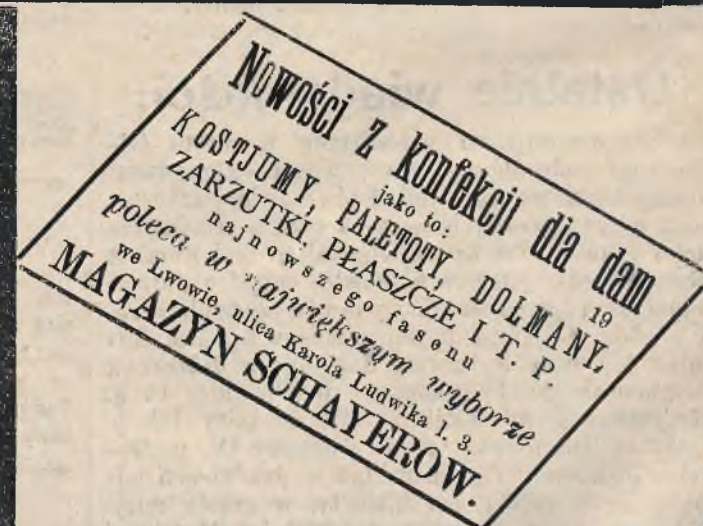
Choroby, w których kąpiele siarczane z świętym skutkiem używane być mogą są: gościec i dna (Rheumatismus et Arthritis), zozły, (skrofuły), choroby nerwowe, choroby skórne, kiła, (Syphilis), zanieczyszczenie krwi merkurialne, zaniedbane lub zastarzałe chirurgiczne wypadki jako to: zwłknięcia, złamania, raury, wadliwe blizny itp.

Przed bramą zakładu jest przystanek kolei Arcyksięcia Albrechta.

Prócz zwykłych pociągów, nadto kursować będzie od 15. czerwca do 15. września, **codziennie lokalny pociąg południowy między Lwowem a Pustomyty.**

Jazda trwa 44 minut. Odjazd ze Lwowa o godz. 11 min. 20; powrót godz. 3 min. 14 po południu (podług lwowskiego zegaru). Ceny: pomieszkanie w Zakładzie tygodniowo od 2 złr. 50 ct. do 7 złr. Wikł w abonamencie: I. klasy 11 złr., II. klasy 7 złr. 50 ct. tygodniowo lub a la carte podług cenników restauracji lwowskich. **Nadto przyjmuje się gości stałych na miesięczną kurację en pension (z zupełnym wiktem, stacją, usługą i kąpielami) po cenie: I. klasa tygodniowo 21 zł., II. klasa tygodniowo 15 złr. Stały lekarz w miejscu.**

Dla Izraelitów otwarta osobna restauracja
Zwraca się szczególniejszą uwagę na kąpiele borowinowe (Moorbäder) które pod względem składu swego chemicznego nie ustępują w niczem kąpielom zagranicznym i mogą być z równym skutkiem użyte w cierpieniach kobiecych jak Francensbadzkie. 284

Fortepiany, Pianina i Harmonie

dobre i trwałe w składzie

Jana Sliwińskiego

we Lwowie ul. Chorążczyzny l. 9.

125

**TOWARZYSTWO
GALICYJ. KASY ZALICZKOWEJ**

we Lwowie, Rynek I. 17.

*Stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką
przyjmuje wkładki na książeczki oszczędności
oprocentowując takowe po 6% rocznie*

Kasa Towarzystwa zwraca wkładki:
od 100 do 500 złr. za 30-dniowym wypowiedzeniem
" 500 " 1000 " za 60-dniowym " "
" 1000 i resztę kap. za 90-dniowym " "

Udziały oprocentowują się od dnia wkładki.

147 DYREKJA

**ŚWIEŻE
WODY**

mineralne

naturalnych zdrojowisk
tak krajowych jak zagranic-
znych, poleca i za świeżość
reżyzy 272

h a n d e l
Karola Bąkubana
ul. Halicka we Lwowie.
Łaskawe zlecenia będą bez-
zwłocznie uskutecznione.

Dr. H. Jasiński
Kobieta XIX stulecia
studjum
ekonomiczno-społeczne.
Cena 1 zł. 80 ct.

W KSIĘGARNI F. H. RICHTERA
we Lwowie.

**SALON MÓD
MARJI BIELEWICZ**

Rynek I. 26

znany od lat 40 — poleca

Kapelusze, stroiki, czepeczki ranne, welony
ślubne i t. d.

**Zamówienia z pro incji uskutecz-
nia natychmiast.**

Również przyjmuje się pióra strusie do
prania i farbowania.

NAJWIĘKSZY W GALICJI

S k ł a d n u t

pod firmą:
GUBRYNOWICZ & SCHMIDT
(pod zarządem KAROLA WILDA)
we Lwowie.
ulica Akademicka l. 3
obok Banku hipotecznego
poleca
z opery
komicznej

Marsz 60 ct.
Gavotte 60 ct.
Marsz na 4ry ręce
75 ct.
Mary - Walzer . . . 90 ct.
Potpourri Nr. 1, Nr. 2 a zlr.
1.50.
Potpourri na 4 ręce . . . zł. 2.70.
Partyje fortepianową z tekstem zł. 6.30.
Partyje fortepianową bez tekstu zł. 2.70.

381

Tamże na składzie podobne wydania
z najnowszej opery Suppe'go
„AFRIKAREISE“
z operetki Millöckera „Palestrant“ (Bettelstudent)
Straussa „Karnawał w Rzymie“, Müllera „Der kleine Prinz“,
z ostatniej wielkiej opery Gounoda „Le Tribut de Zamora“ i t. d.

Suppe'go „Gaskończyk“

NAKŁADEM KSIĘGARNI
F. H. Richtera
we LWOWIE, wyszedł
DOBRY TON
PRZEWODNIK TOWARZYSKI I SALONOWY
według dzieła pani ALQ napisała
Helena z hr. Russockich Wilczyńska.

TREŚĆ: O uprzejmości. — O zachowaniu się w kościele. — O grzeczności i dobrym tonie w kole rodzinnem. — O dobrym tonie w stosunkach z przełożonymi, również o grzeczności w stosunkach z podwładnymi. — O dobrym tonie na wsi. — O dobrym tonie w podróży. — O polowaniu. — O korespondencji. — O dobrym tonie przy jedzeniu. — O grzeczności w salonie i na balu. — Jeszcze słów kilka o wizytach, również o posyłaniu kart życzeń i t. d. O dobrym tonie przy urocznościach, podczas obrzędu chrztu i pierwszej komunii. — O zwyczajach przed ślubem i po ślubie. — O żałobie. — O dobrym tonie kosmopolitycznym. — O prawdziwej elegancji w toalecie. — O paleniu cygar. — O dobrym tonie w umeblowaniu. — Kwiaty i kobiety. — Uwagi ogólne.

Cena 2 zł. w. a. — w prawdziwie eleganckiej oprawie 3 zł.

**GŁÓWNY SKŁAD
K A P E L U S Z Y**
Marcina Müllera

we Lwowie, ulica Halicka I. 17.

Poleca:
Kapelusze czarne filcowe po zł. 2, 3, 4 do 5.
Cylindry od zlr. 5.50 do 8.
Cylindry z fabryki P. & C. Habigu zlr. 8 do 9.
Chapeau Claque tybetowe zlr. 5.50 do 6.
Chapeau Claque atlasowe zlr. 9 do 10.

144

Zamówienia na prowincję za nadesłaniem objętości głowy podług centi
metra uskutecznią się odwrotną pocztą.

Cenniki ilustrowane na żądanie franco.

Mieczarnia we Lwowie,

zupełnie urządzona, z dziennym zapasem nabiału z własnego folwarku, pod korzystnymi warunkami do wydzierżawienia.

306

Wiadomość u **Emila Domatzel** we Lwowie, ul. Pańska I. 7.

! D L A D Z I E C I !
Bajeczki J. I. Kraszewskiego
z rysunkami **Andriollego.**

Jedynie powiastki dla dzieci tego autora, opatrzone wstępem z 6ciu oryginalnymi rysunkami

E. M. Andriollego,

Wydanie ozdobne w czerwonej płóciennnej oprawie.

Cena zł. 1.80 ct.

Do nabycia w księgarni **F. H. RICHTERA** (W. Altenberga)
we Lwowie.

**MAGAZYN
TOWARÓW MODNYCH MĘSKICH**

Skład bielizny po cenie fabrycznej,
Największy wybór kufków
i wszelkich przyborów podróżnych,
Skład perfumerji i wszystkich artykułów toaletowych,
przyborów myśliwskich, towarów galanterijnych, płaszczy
gumowych, kaloszy, parasoli i t. p.

Lwów, ul. Halicka I. 16.

BRACIA LANGNER

Lwów, ul. Halicka I. 19.

Skład i pracownia towarów rękawicznicznych.
Rękawiczki gład, sarnie, jelenie i niciane, kaftaniki,
antalonny i prześcieradła jelenie. Bandaże, pończochy
elastyczne na żyły kurczowe, poduszki
safianowe, jelenie i elastyczne, i t. p.
wogóle artykuły, wchodzące
w zakres rękawicz-
nictwa.

254

